

KLIMATMÖTE KAN GE LUGN SALEMARSCH

4

CHOKLAD-FABRIKÖREN

■ Företagaren Andreas Kidelius, 13, har fullt upp. I en källare på Värmdö gör han julpraliner på beställning.

14

STOCKHOLM

TORS-SÖND

CITY

HELIG

RULLANDE RIOT GRRRLS

■ Det rullande slagfältet som var populärt i 60-talets USA har fått en renässans och nått Sverige. Möt tjejerna i Stockholm Rollerderby.

SIDORNA 22-23

FOTO: BEA TIGERHELM

MUSIK · SIDAN 34

Popstjärnorna väljer julskivor

MODE · SIDAN 42

Dofterna som gör dig till den du vill

KULTUR & NÖJE · SIDAN 30

Duka upp till egen Nobelfest

Arbetssökande?

– Våra coacher hjälper dig i jakten på ett nytt jobb!

coach@hermods.se Tfn: 0733 - 421 276 www.hermods.se

Hermods
UTBILDAR SEDAN 1898

KULTUR & NÖJE

ROLLERDERBY PÅ FRAMMARSCH

ORÄDD. "Man är inte rädd för att skada sig själv när man kör, man är orolig för vad som händer om någon annan skadas", kommenterar Nattis Mörkenstam sportens mer aggressiva inslag.

Emmelie Bogårdh, Queen Cheeba, tränade ishockey innan hon sökte sig till rollerderby. Åkteknikerna skiljer sig rejält.

FAKTA: DETTA ÄR ROLLERDERBY

■ **Rollerderby** skapades under 20-talet som ett alternativ till de maratondanser som turnerade runt USA. Under 60-talet blev sporten ett tv-fenomen, med allt större inslag av ren underhåll-

ning, men somnade in i mitten av 70-talet. 2001 var det dags igen, då ett gäng tjejer i Austin tyckte att det var en strålande idé att börja tävla mot varandra. Tidigare hade rollerderby varit en sport

med mixade lag, men i Austin bestämde man sig för att bara köra med tjejer, och det blev en succé. Nu åtta år senare finns över 200 ligor i Nordamerika och ett femtiotal i Europa och övriga världen.

Fart, våld och nätstrumpbyxor

■ Tänk dig en sport med lika delar fart, fara och nätstrumpbyxor. Lägg till ett par rullskridskor och voilà – du har **rollerderby**. Det rullande slagfältet som var poppis i 60-talets USA genomlever just nu en **renässans** i hemlandet och **sprider** sig i Europa.

Det är en novembertråkig tisdagskväll men i Rösjöskolans, i Sollentuna, lysrörsupplysta omklädningsrum väller tioåriga innebandykillar ut ur gymnasalen och kastar långa blickar på Bess Irv Cold, Cyanide Cookie och Jender Bender som sitter på träbänkarna och knyter sina rullskridskor. En kille viskar något om att "tanterna har kortshort", till sin pappa som lät-

sas som ingenting men i smyg tittar när skejtarna från Stockholm Rollerderby (STRD) smidigt rullar in för sitt träningspass.

"Asset"-tatuerade hotpants

De väcker uppmärksamhet, Sveriges första och största rollerderbyliga. Med långhöga strumpor, kajalsvarta ögon och "asset"-tatuerade hotpants

skiljer de sig märkbart från andra var- elser man kan tänkas möta i en gym- pasal efter skoldagens slut.

– Jag tycker om att se snygg och tuff ut när jag spelar, säger Bess Irv Cold, eller Nattis Mörkenstam som hon egentligen heter, som var med och startade ligan för tre år sedan.

– Det är en hård sport och estetiken ska kännas densamma.

En kulturkonservativs antites

Rollerderby är något av en kulturkon- servativs antites. Den amerikanska sporten var som störst under 60-talet, då könsmixade lag satte upp wrest- lingdoftande matcher runt om i USA och rullade in i mr och mrs Jones tv- apparater i och med det än mer tea- trala programmet "Rollergames".

HÅRT

"Det finns inget förlåt på banan men så fort täv- lingen är slut går vi ut och dricker öl tillsammans."

00-talets version är en gräsrotsrörel- se, enbart för kvinnliga skejtare, och tog sin början med spelarägd liga som startades i Austin. De plockade bort de uppgjorda slagsmålen, renodlade tävlingsmomentet men behöll teatra- la element som spelarnas alter egon och dräkter som passar bättre på en burleskklubb än ett sportevent. Och de behöll våldet: rollerderby går i grund och botten ut på att två snabba "jammers" försöker komma förbi en klunga med åkare som försöker hin- dra dem. Det kan bli rätt aggressivt. Även i Europa börjar sporten få fäste, London och Stugart har en rätt aktiv scen och i Sverige finns det i dag tre li- gor.

– Man brukar ju säga att saker är förbrödande, jag vill säga att detta är

HÅRDA TACKLINGAR.
Emmelie Bogårdh, Queen
Cheeba, och Michel Diaz
Nocetti, Lil Hassa.

Pimpade outfits: "I skate for beer" och "This end at the enemy".

Bess Irv Cold, eller Nattis Mörkenstam som hon egentligen heter, startade STRD för tre år sedan, efter att ha introducerats till sporten via en kompis och betat av hundratals matchklipp på youtube.

Jenny, Jender Bender, snörar på skridskorna.

FOTO SAMTLIGA BILDER: BEA TIGERHJELM

försystrande. Det finns inget förlåt på banan men så fort tävlingen är slut går vi ut och dricker öl tillsammans. Först ger vi varandra på nöten sen festar vi.

"Man vänjer sig, det gör inte ont"

Om fotbollskulturen har det sedan länge skrivits spaltmeter, boxning är en återkommande filmsport och till och med cricket har nyligen fått sin egen skönlitterära historia, Joseph O'Neils "Nederland". Nu plockas rollerderby upp i Drew Barrymores regidebut "Whip it" där huvudkaraktären Bliss tvingas välja mellan hårda rullskridskoevents och skönhetstävlingar. I otaliga intervjuer har Drew Barrymore berättat om hur det var betoningen på att "bli sin egen hjälte" som fick henne att fastna för historien.

– Här är alla välkomna, säger Nattis Mörkenstam, det spelar ingen roll om du är lång eller kort eller överviktig eller gammal. I andra lagsporter får de sämre sitta på bänken – i rollerderby har alla en funktion och alla får vara snygga. Den bygger självförtroende.

Men sporten är så hård, och ni får så mycket blåmärken, är du inte rädd?

– Nej, ju mer man ramlar desto mer vänjer man sig. Det gör inte ont. Jag jämför ofta med damhockey där det inte är tillåtet för tjejer att tacklas. Det blir ju en ny sport om man ändrar reglerna bara för att kvinnor kör. Det är så löjligt att tro att tjejer har en försiktigare attityd än killar.

MIRJAM JOHANSSON
redaktion@city.se

C FÅR POÄNG GENOM ATT KÖRA OM

REGLER

■ **Rollerderby körs** i tvåminuters-race. En person från varje lag är jammare och startar trettio sekunder efter "packet". För jammaren gäller det att varva packet så många gånger som möjligt. Samtidigt försöker skejtarna i packet att tackla ut motståndarlagets jammare.

■ **Man får ett** poäng för varje av motståndarlagets skejtare jammaren kör om. Det är inte tillåtet att dra i håret, dra i kläder, slåss eller fälla krokben.

SÅ HÄR GÖR DU:

■ **Köp ett** par rullskridskor, knäskydd och hjälm.

■ **Hitta fem** vänner med attityd och bilda ett lag. Fixa alter egon och dress för success.

■ **Träna på** Fryshuset eller i engympasal som inte är rädd för skridskornas hjul (de gör inte mer märken än skor)

■ **Hitta ett** motståndarlag.

FILM OCH TV OM ROLLERDERBY

■ **Whip it**, Drew Barrymores regidebut där Bliss (Ellen Page) finner lyckan i rollerderby.

■ **Hell on wheels** – dokumentär från 2008 om 2000-talets derbyrevival.

■ **Kansas city bomber** – drama med Raquel Welch som försöker navigera mellan sin längtan efter ett lugnt privatliv och sina drömmar om kändisskap.

■ **"Rollergirls"** – NBC-serie från 2005, om rollerderbytjejerna i Austin.

■ **Sök rollerderby** på youtube så hittar du massor av inspelade matcher.

